

КОНТРАКТ ТВІННІНГ

Розробка нових статистичних методологій і показників в окремих сферах статистики згідно зі статистичними стандартами ЄС

Україна

ЗВІТ ПРО РОБОТУ МІСІЇ

щодо

Класифікацій стосовно структурної статистики

1.4.1 Оціночна місія

Місія здійснена Вілле Толккі, Статистика Фінляндії

24.-27.1.2012

Версія: Проект

		 STATISTICS DENMARK

IPA 2007

Ім'я та прізвище автора, адреса, ел. пошта (зберегти відповідну інформацію)

Віллі Толккі

Статистика Фінляндії

Verkstadsgatan 13

FI-00022 Helsinki

Finland

Тел: +358 9 1734 2925

Ел.пошта: ville.tolkki(at)stat.fi

Зміст

1. Загальні зауваження	5
2. Оціна та результати	5
Методологія ретроперерахунку	6
Макро метод для ретроперерахунку	6
Мікро метод для ретроперерахунку	7
3. Висновки та рекомендації	8
Додаток 1. Технічне завдання	10
Консультант і партнер	Error! Bookmark not defined.
Звіт	Error! Bookmark not defined.
Додаток 2. Особи, з якими було проведено зустрічі	12

Перелік скорочень

ССП	Структурна статистика підприємств
СВВ	Стратифікована вибіркова вибірка
ДССУ	Державна служба статистики України
ТЗ	Технічне завдання

Стислий опис

Якщо звіт-основний текст- перевищує 4 сторінки

*Включити інформацію для Керівників проекту та ПРП.
Основні висновки від спостережень.*

1. Загальні зауваження

Цей звіт про роботу місії було складено в рамках Проекту Твіннінг „Розробка нових статистичних методологій і показників в окремих сферах статистики згідно зі статистичними стандартами ЄС”. Це була перша місія, яка присвячена Оцінці в рамках Компоненту 1.4 Класифікація в структурній статистиці Проекту. Мета місії полягала у визначенні стратегічного плану, що складає підґрунтя для подальшого впровадження Проекту у цій сфері статистики.

Конкретними завданнями місії були:

- Представлення фахівцями ДССУ принципів структурного обстеження підприємств в Україні: формування сукупностей звітних одиниць, збір, розробка, формування та поширення даних структурного обстеження, підготовка звіту, що стосується якості результатів вибіркового структурного обстеження малих підприємств.
- Оцінка інформаційної бази структурної статистики підприємств, щодо якої необхідно зробити ретроспективний аналіз даних в рамках КВЕД-2010.
- Уточнення програми майбутніх заходів

Консультанти хотіли б висловити свою вдячність усім посадовцям та окремим особам, з котрими відбулися зустрічі, за люб’язну підтримку та цінну інформацію, яка була отримана під час перебування в Україні, оскільки така інформація значною мірою допомогла в роботі.

Висновки та спостереження, що містяться у цьому звіті, відображають думки та погляди консультанта, і не обов’язково співпадають з висновками представників ЄС, ДССУ або Статистики Фінляндії.

2. Оцінка та результати

На сьогодні ДССУ здійснив подвійне кодування реєстру підприємств за 2010 рік. Тобто, існує КВЕД-2005 (сумісна з NACE Rev1.1.) та КВЕД-2010 (сумісна з NACE Rev2.) для кожної юридичної особи (підприємства). Окрім того, було розраховано конверсійні таблиці для низки підприємств (основний вид діяльності), кількість працівників та оборот (основний вид діяльності та КАУ). ДССУ зібрав дані щодо діяльності в рамках КВЕД -2010 (оборот та кількість працівників) в рамках обстеження ССП та 2010 р. з використанням окремого додатку (рівень КАУ). Окрім того, використовувались інші джерела.

Для 2007 року обстеженням ССП був перепис. Для 2010 та 2011 рр. обстеження ССП розділено на перепис (підприємства з кількістю працюючих +50 осіб) та на частину стратифікованої випадкової вибірки (СВВ) (підприємства з кількістю працюючих 1-50 осіб). Страта ґрунтуються на КВЕД-2005. Окрім того обстеження ССП охоплює, починаючи з 2011 року, всі потрібні змінні для додатків регулювання ССП 1-4. З 2012 року і далі розроблено обстеження ССП (вибіркоче та змінні) тільки з використанням КВЕД -2010.

З метою впровадження КВЕД -2010 (NACE rev2.) для різних статистичних сфер ДССУ створив цільову групу. Цільову групу очолює заступник Голови ДССУ. Крім того, всі директори департаментів є членами цієї групи.

Оборот та додана вартість повинні підлягати ретроперерахунку за 2007 рік. Це має здійснюватись для КАУ та рядів КАУ для потреб національних рахунків.

ДССУ склав перелік змінних за 2010 та 2011 рр. згідно з КВЕД -2010. Окрім того, в переліку зазначається показник, який повинен бути складений для підприємства, класу розміру, КАУ та рядів місцевих КАУ. Було задано питання, яка конверсійна таблиця була б найкращою для кожного показника.

Представники ДССУ розповіли про сучасний стан та ресурси. Обговорювались також принципи ретроперерахунку і було представлено основні аспекти фінського досвіду щодо ретроперерахунків. На основі фінського досвіду пропонується мікро підхід.

На основі детальних обговорень склалось уявлення, що кращим варіантом буде використання макро методу для 2007 року. Для КАУ та регіональних рядів також краще буде використовувати макро метод. Для показників рівня підприємств можливо використовувати також мікро метод для 2010 та 2011 рр.

Методологія ретроперерахунку

В основному, існує дві альтернативи для ретроперерахунку. Це мікро- та макро підходи. Крім того, вони можуть бути об'єднані в змішаний метод. Належний чином здійснений мікро метод є дорожчим. Але з іншого боку, макро метод може спотворити структуру економіки. Тобто, при виборі макро методу робиться припущення, що одиниці, які класифікуються в секторі, з часом матимуть ті ж самі властивості. Крім того, співвідношення, яке спостерігається в конверсійній таблиці за 2010 рік, залишається незмінним впродовж часу. Інша перевага при виборі мікрометоду полягає в тому, що він не вимагає для роботи конкретної змінної. За допомогою макро методу вибирається для роботи конверсійна таблиця (конкретна змінна). Врешті-решт, при використанні макро методу втрачається зв'язок між мікро- та макроданими.

Як правило, мікрометод є більш придатним для статистики підприємств. Хоча, деякі змінні (наприклад, оборот від основного виду діяльності) можуть бути спотворені.

У випадку макро методу може використовуватись одна таблиця для всіх показників або може бути вибрана найкраща придатна альтернатива для кожного показника. Потрібно проаналізувати якість коефіцієнтів.

Макро метод для ретроперерахунку

Загалом, макро метод, як здається, краще придатний для потреб та ресурсів ДССУ щодо ретроперерахунку даних 2007 та 2010 рр.

Дані для конверсійних таблиць були зібрані за допомогою обстежень 2010 та 2011 рр. Конверсійні таблиці можуть бути розраховані для основного виду діяльності підприємства та рівня КАУ. Конверсійні дані не збираються на регіональному рівні. Таким чином, для даних місцевих КАУ найкращою альтернативою є використання конверсійної таблиці рівня КАУ.

Якщо окремі конверсійні таблиці розраховуються для малих, середніх та великих підприємств, тоді сума класів розмірів не додавалась би до загальної величини. Це

було б важко пояснити користувачам даних. Тобто, для рядів класу розміру повинні використовуватись конверсійні таблиці на основі основного виду діяльності.

Загалом, перевага надається конверсійним таблицям на основі змінної, що розглядається. Це означає, що для обороту має використовуватись конверсійна таблиця на основі обороту. Якщо її немає, тоді повинна бути вибрана конверсійна таблиця, яка має найкраще співвідношення з цільовою змінною. Крім того, конверсійні таблиці повинні використовуватись на найбільш детальному рівні.

Має бути проаналізована та забезпечена якість коефіцієнтів співвідношення. Якщо коефіцієнти співвідношення здаються ненадійними, тоді вони можуть бути скориговані або агреговані. В основному, потрібен ненадійний результат коефіцієнта співвідношення, що походить від проблем з мікро даними та на основі знань регіональних статистиків для того, щоб зробити коригування. Ще одним варіантом є розрахунок коефіцієнтів також за 2011 рік і складання середнього значення з 2010 та 2011 рр. Це спричинить більш витратні оцінки, оскільки є більше одиниць для кожного класу конверсії.

Для того, щоб вирішити, яка конверсійна таблиця є найбільш придатною, було б добре проаналізувати співвідношення між цільовою змінною і кількістю працівників та оборотом. З цією метою потрібно скласти Коефіцієнт Співвідношення Пірсона. Як правило, найміцніше співвідношення здається найкращим рішенням. Аналіз співвідношення може бути виконаний з використанням макро даних на найточнішому рівні деталізації.

При використанні макро методу дані за 2007 рік (оборот та додана вартість) для рядів КАУ та місцевих КАУ повинні бути складені з використанням конверсійних таблиць рівня КАУ (2010 рік). Неможливо скласти конверсійні таблиці на основі даних місцевих КАУ, оскільки дані були зібрані тільки на рівні КАУ.

За 2010 рік мають використовуватись конверсійні таблиці рівня КАУ для КАУ і конверсійні таблиці рядів місцевих КАУ та рівня підприємства (основний вид діяльності) для рядів на основі основних видів діяльності.

Мікро метод для ретроперерахунку

В основному, мікро метод може розглядатись тільки для даних 2010 або 2011 рр. та даних підприємства. Немає потреби в ретроперерахунку на мікро рівні для даних 2007 року. Також для даних КАУ та місцевих КАУ немає переваг від мікро методу. Це можна продемонструвати за допомогою простої формули.

$$\sum at = \alpha \sum t$$

t=оборот від діяльності (в КВЕД -2005) для підприємства,

α =коефіцієнт співвідношення обороту від діяльності і (в КВЕД -2005) до діяльності j (в КВЕД -2010)

$\sum$ =сума в результаті діяльності j

Оскільки α є постійною величиною в результаті j, то теоретично мікро та мікрометод створять ті ж самі результати для рядів КАУ та місцевих КАУ. Тобто, немає різниці,

якщо мікро дані будуть переведені в КВЕД -2010 і потім підсумовані або мікро дані будуть безпосередньо переведені в КВЕД -2010.

Для 2010 року існує подвійно кодований реєстр підприємств. Це означає, що для частину перепису обстеження потрібно тільки просте додавання. Для частини вибірки потрібна пост стратифікація згідно зі стратами КВЕД -2010.

Використовуючи підхід пост стратифікації необхідно пам'ятати, що деякі види діяльності можуть зникнути і відмінності можуть збільшитись до кількох одиниць в кожній страті.

Загалом, мікро метод дає надійні значення. Тобто, в разі застосування мікро методу, скажімо, до 2011 року його можна використовувати для аналізу точності макро методу шляхом порівняння результатів, отриманих від мікро та макро методів (для 2011 року).

3. Висновки та рекомендації

- 1) *Макро метод є найбільш прийнятним для 2007 та 2010 рр.*
- 2) *Окрім того, для рядів КАУ 2011 року краще використовувати макро метод.*
- 3) *Вивчити/забезпечити точність коефіцієнтів співвідношення. В разі необхідності, потрібно зробити коригування до коефіцієнтів.*
- 4) *Коефіцієнт співвідношення Пірсона повинен бути складений між кожною цільовою змінною та кожною основною змінною конверсійних таблиць. За допомогою цієї інформації можна зробити оцінку того, яка конверсійна таблиця повинна використовуватись для кожної цільової змінної.*
- 5) *Було б корисним використовувати мікро метод, наприклад, для статистичного 2011 року з метою оцінки точності макро методу. Цього можна досягти тільки на рівні даних підприємства.*
- 6) *Було б корисним для ДССУ дізнатись про досвід Словацького Статистичного Бюро у сфері ретрорерахунків (М. Шталмашкова).*

Заходи, які необхідні для підготовки наступної місії – в разі потреби, заповнити та додати таблиці.

Захід	Кінцевий термін	Хто відповідає
Коефіцієнти співвідношення Пірсона	28.2.2012	ДССУ
Зв'язатися зі словацьким експертом (якщо Марія Шталмашкова може взяти участь в наступній місії)	17.2.2012	ПРП
Забезпечити точність коефіцієнтів співвідношення	16.3.2012	ДССУ
Зробити попередні розрахунки для даних 2007	30.3.2012	ДССУ

<i>року</i>		
<i>НАСТУПНА МІСІЯ</i>	квітень	В. Толккі (Фінляндія), М. Шталмашкова (Словаччина)

Додаток 1. Технічне Завдання

Цей Проект
фінансується
Європейським
Союзом

**Технічне завдання
на короткострокову місію до Держстату України**

*Захід Компонент 1.4. Класифікації у структурній статистиці
1.4.1. Оціночна місія*

Основна інформація

Статистика Данії, у партнерстві зі Статистикою Фінляндії, Статистикою Литви, Статистичним офісом Словачкої Республіки, Статистичним офісом Іспанії та Статистикою Швеції, реалізовує в Україні проект ЄС Твіннінг "Розробка нових статистичних методологій та показників в окремих галузях статистики відповідно до статистичних стандартів ЄС". Бенефеціаром виступає Державна служба статистики України (Держстат України).

Цей захід реалізовується в рамках компоненту 1.4. Класифікації у структурній статистиці. Метою цього компоненту є перерахунок динамічних рядів структурної статистики підприємств, гармонізований зі стандартами ЄС.

Цей захід сприятиме досягненню зазначеної вище мети і контрольних показників, вказаних у контракті:

- вдосконалені знання та практичні навички фахівців Держстату з ретроспективного аналізу даних структурної статистики підприємств, заснованої на NACE, rev.2;
- розроблено проект методики перерахунку динамічних рядів структурної статистики підприємств;

Мета місії

Першочерговою метою місії є:

- Презентація Держстатом (ДССУ) організації проведення структурного обстеження підприємств в Україні:
 - формування сукупності звітних одиниць, збір, розробка, узагальнення та поширення даних структурного обстеження, підготовка звіту з якості результатів вибіркового структурного обстеження малих підприємств.

- Оцінка інформаційної бази структурної статистики підприємств щодо якої слід здійснювати ретроспективний аналіз даних за КВЕД-2010.
- Уточнення змісту подальших заходів.

Очікувані результати

- Експерти ЄС ознайомлені з організацією проведення структурного обстеження підприємств в Україні, а також з наявністю даних для ретроспективних перерахунків показників структурної статистики у зв'язку із запровадженням КВЕД-2010.
- Експерти ДССУ ознайомлені із загальними підходами щодо методів та порядку ретроспективного аналізу даних структурної статистики на основі NACE, rev.2.

Заходи

Орієнтовний графік місії такий:

24.01.2012

Презентація ДССУ організації проведення структурного обстеження підприємств в Україні.

25.01.2012

Презентація експертом європейської практики (зокрема Фінляндії) стосовно організації структурної статистики, а також порядку здійснення ретроспективного аналізу даних структурної статистики у зв'язку з запровадженням NACE, rev.2.

26.01.2012

Опрацювання інформаційної бази структурної статистики підприємств, щодо якої слід здійснювати ретроспективний аналіз даних за КВЕД-2010.

27.01.2012

Обговорення змісту подальших заходів щодо здійснення ретроспективного перерахунку даних структурної статистики за КВЕД-2010.

Завдання, що мають бути виконані Держстатом для полегшення місії

Буде підготовлено інформаційну базу відносно показників структурної статистики, для яких необхідно здійснювати ретроспективні розрахунки у зв'язку з запровадженням КВЕД-2010.

Консультант та партнер

Місія реалізовуватиметься:
Віллі Толккі (Фінляндія)

Партнером з країни-бенефіціара буде:

департамент структурної статистики та статистики фінансів підприємств Держстату:

- Ірина Жук, директор департаменту, I.Zhuk@ukrstat.gov.ua, тел.287-20-22, внутрішній тел.60-07;

- Маргарита Кузнєцова, заступник директора департаменту,
M.Kuznetsova@ukrstat.gov.ua,
тел.287-50-33, 60-74;
- Олена Колпакова, заступник директора департаменту-начальник відділу,
O.Kolpakova@ukrstat.gov.ua, тел.287-14-33, 64-02.

Час

Місія здійснюватиметься протягом 24-27 січня в Україні.

Звіт

Підсумковий звіт за результатами місії має бути наданий не пізніше двох тижнів після завершення місії.

Додаток 2. Особи, з якими було проведено зустрічіДССУ:

І. М. Жук – Директор департаменту структурної статистики та статистики фінансів підприємств;

М. С. Кузнєцова – заступник Директора департаменту структурної статистики та статистики фінансів підприємств;

О. М. Колпакова –заступник Директора департаменту – начальник відділу обстежень ділової активності підприємств;

Т. А. Захарова – начальник відділу структурних обстежень підприємств;

Н. Г. Комісва – начальник відділу комплексних робіт;

В. І. Ликова –заступник начальника відділу структурних обстежень підприємств;

А. М. Прокопенко – заступник начальника відділу комплексних робіт;

І. В. Нечитайло –головний спеціаліст-економіст відділу обстежень ділової активності підприємств

Л. П. Новаковський – провідний спеціаліст-економіст відділу протоколу департаменту кадрово-організаційного забезпечення

Команда ПРП:

Ірина Бернштайн, ПРП

Володимир Кузка, помічник ПРП

Олег Слюсаренко, перекладач